

هوای علم



www.ketab.ir
جلد اول

قاعدہ لاضرر و لاضرار (بخش اول)

حضرت آیت الله حاج سید محمد حسن حسینی طهرانی قدس سره

سرشناسه : حسینی طهرانی، سید محمد محسن، ۱۲۷۴-۱۴۴۰ ق.
 عنوان و نام پدیدآور: قواعد فقهیه/ سید محمد محسن حسینی طهرانی.
 مشخصات نشر: طهران: مکتب وحی، ۱۴۴۴ق=۱۴۰۱ش.
 مشخصات ظاهری: ۳ج. فروست: دوره علوم و مبانی اسلام و تشیع: ۴.
 شابک : دوره: ۲-۸۶-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸. ج: ۱. ۶-۹۱-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸.
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 مندرجات: ج. ۱. قاعده لاضرر (بخش اول).
 موضوع: اصول فقه شیعه -- قرن ۱۴
 Islamic law, shiites -- Interpretation and construction
 Islamic law -- Formulae موضوع: فقه -- قواعد
 Lazarar formula (Islamic law) موضوع: قاعده لاضرر
 موضوع: اصول فقه شیعه
 Islamic law, Shiites -- Interpretation and construction
 رده بندی کنگره: ۱۵۹/۸ BP
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۱۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۹۲۴۸۳

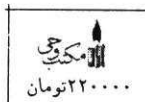
www.ketab.ir

دوره علوم و مبانی اسلام و تشیع (۴)

قواعد فقهیه

جلد اول

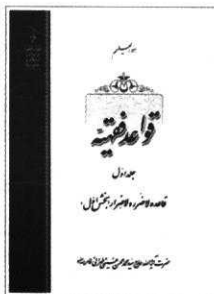
آیه الله حاج سید محمد محسن حسینی طهرانی



تیراژ: ۵۵۰ نسخه

شابک دوره: ۲-۸۶-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸

شابک ج ۱: ۶-۹۱-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸



ناشر: مکتب وحی/ طهران

چاپ: بوستان کتاب

نوبت چاپ: اول/ ۱۴۴۴ ه. ق. ۱۴۰۱ ش.

شماره تماس: ۰۲۱-۸۸۶۱۵۲۰۷-۹۸+

www.maktabevahy.org

فروشگاه اینترنتی: www.sarayejavid.com

@maktabevahyorg

فهرست مطالب و موضوعات
قواعد فقهیه (۱)

صفحه	عنوان
۲۳ - ۳۰	مقدمه ناشر
	درس اول و دوم:
	مقدمات بحث و دلیل عقلی بر قاعده لا ضرر
۳۱ - ۴۸	
۳۳	درس اول: مقدمات بحث
۳۳	مقدمه اول: عدم صحت اخذ به روایت به صرف درج آن در کلام قدما
۳۴	مقدمه دوم: جایگاه قواعد فقهیه
۳۵	ضابطه اصولی بودن یک قاعده
۳۶	عدم صحت دخول اصل برائت و احتیاط و استصحاب در علم اصول
۳۶	فرق مسائل اصولیه با قواعد فقهیه
۳۸	تفاوت قواعد فقهیه و مسائل فقهیه
۳۹	مقدمه بحث از قاعده لا ضرر و لا ضرار
۳۹	خلاصه‌ای از بحث عقلی قاعده لا ضرر
۴۳	درس دوم: دلیل عقلی بر قاعده لا ضرر
۴۳	حکم مستقل عقل بر قاعده لا ضرر

- ۴۵ حکایای بودن ادله شرعی قاعده لاضرر
- ۴۵ ثمرات عقلانی دانستن قاعده لاضرر

درس سوم الی پانزدهم:

بررسی سندی و محتوایی روایات قاعده لاضرر و لاضرار

۲۱۳ - ۴۹

- ۵۱ درس سوم: بررسی سندی دسته اول روایات قاعده لاضرر
- ۵۱ روایات قاعده لاضرر
- ۵۲ دسته اول روایات قاعده لاضرر: قضیه سمره بن جندب
- ۵۲ ادعای تواتر فخرالمحققین در اثبات قاعده لاضرر به واسطه انضمام روایات امامیه و عامه
- ۵۳ کیفیت نظارت روایات امامیه بر روایات عامه
- ۵۶ قبول روایات ثقات عامه
- ۵۶ تصحیح روایات عامه به واسطه روایت صحیح شیعه
- ۵۷ ثبوت تواتر به واسطه انضمام روایات عامه به روایات صحیح شیعه
- ۵۷ اعتبار وثاقت راوی
- ۶۱ درس چهارم: روایات مشتمل بر عبارت «لا ضرر»
- ۶۱ روایت اول از کافی به نقل از عبدالله بن بکیر
- ۶۲ بررسی سند روایت اول کافی
- ۶۴ روایت دوم از کافی به نقل از عبدالله بن مسکان
- ۶۴ عدم تأثیر تفاوت نقل عبدالله بن مسکان و عبدالله بن بکیر در اثبات اصل قاعده لاضرر
- ۶۷ بررسی دلایل مفصل تر بودن روایت ابن مسکان نسبت به روایت ابن بکیر
- ۶۷ روایت سوم از من لا یحضره الفقیه به نقل از ابی عبیده الحداء
- ۶۹ عدم وجود قید «فی الاسلام» در ذیل احادیث لاضرر در مجامع حدیثی معتبر خاصه و عامه
- ۷۰ روایت چهارم از من لا یحضره الفقیه به نقل از عبدالله بن بکیر
- ۷۰ مقایسه روایت عبدالله بن بکیر در کافی و فقیه
- ۷۱ ثبوت عبارت «لا ضرر و لا ضرار» با طریق صحیح
- ۷۳ درس پنجم: بررسی روایات قضیه سمره بن جندب
- ۷۳ بررسی روایت عبدالله بن بکیر در طریق شیخ صدوق
- ۷۴ بررسی روایت عبدالله بن بکیر در طریق کافی

۷۵ بررسی روایت عبدالله بن بکیر در تهذیب و مقایسه آن با نقل کافی
۷۵ تصحیف عبارت کافی در نسخه تهذیب
۷۶ وحدت روایت کافی و تهذیب
۷۷ بررسی روایت عبدالله بن مسکان
۷۸ تأیید اخبار مرسل به واسطه وجود خبر صحیح
۷۹ بررسی روایت شیخ صدوق در لا ضرر
۸۰ اثبات عبارت «مضار» به وسیله ضمیمه روایات به یکدیگر
۸۱ نتیجه بحث در اثبات قضیه سمره
۸۳ درس ششم: روایات مشتمل بر عبارت «لا ضرر» (۲)
۸۳ روایات عامه در قضیه سمره بن جندب
۸۳ سایر روایات شامل عبارت «لا ضرر و لا ضرار»
۸۴ روایت لا ضرر در حق شفعه
۸۵ روایت لا ضرر در نهی از منع فضل ماء
۸۶ روایت لا ضرر در افضیه النبی صلی الله علیه و آله و سلم از طریق عامه
۸۷ روایت لا ضرر در افضیه النبی صلی الله علیه و آله و سلم از طریق شیعه
۸۹ بررسی نظر شیخ الشریعه اصفهانی درباره عبارت «لا ضرر» در افضیه النبی
۹۶ نقد کلام شیخ الشریعه
۹۹ درس هفتم: بررسی «لا ضرر» در حدیث شفعه و منع فضل ماء (۱)
۹۹ بررسی قائل عبارت «لا ضرر و لا ضرار» در روایت حق شفعه و روایت منع فضل ماء
۱۰۰ نظر شیخ الشریعه مبنی بر افزودن «لا ضرر» در ذیل روایت شفعه و منع فضل ماء، از جانب راوی
۱۰۱ نقد کلام شیخ الشریعه اصفهانی
۱۰۴ هدف اصلی شیخ الشریعه از مخالفت با تذیل روایت حق شفعه و منع فضل ماء به «لا ضرر»
۱۰۴ بررسی وثاقت محمد بن عبدالله بن هلال در سند روایت شفعه و منع فضل ماء
۱۰۵ دلالت اکتار روایات اجلاء از فردی بر توثیق آن فرد
۱۰۷ بررسی وثاقت عقبه بن خالد در سند روایت شفعه و منع فضل ماء
۱۰۹ درس هشتم: بررسی «لا ضرر» در حدیث شفعه و منع فضل ماء (۲)
۱۰۹ ادعای بی اعتباری روایت شفعه به جهت تنافی با عمل اصحاب
۱۱۰ عدم تنافی مدلول روایت شفعه با فتوای اصحاب

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حمد و ستایش مخصوص ذات خداوندی است که انسان را با نیکوترین قوام وجودی آفرید و او را به أسفل السافلین فرستاد تا با استضائه از ندای عقل و پیامبر درونی و استفاده از تعلیم انبیا عالی ترین مدارج قرب را بیاماید و شریعت را به منزله شمعی قرار داده و طریقت را که راه قرب به حق است طی نموده و به حقیقت واصل گردد. و درود لایزال بر محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و اهل بیت طاهرینش باد که لواداران و راهبران این مکتب به سوی وادی مقدّس تجرّه و طهر سینای معرفت اند.

در نگاه علمای اهل ظاهر، شریعت صرفاً به منزله احکام و دستوراتی است که رافع تکلیف و مشقت است و هدف چنین مجتهدانی رهانمودن مقلدان از استحقاق عقاب، بدون توجه به کمالات باطنی و جنبه ملکوتی و تأثیراتی است که یک حکم شرعی باید بر نفس و جان مکلف بگذارد و استعدادهای نهفته در زوایای وجودی او را در اثر عمل به این احکام به شکوفایی برساند. در یک جمله علمای اهل ظاهر، احکام شرع را به مثابه دستورالعمل یک ربّات و موجود بی جان می بینند و مکلف عامل به آنها را به منزله ربّاتی می پندارند که با این احکام برنامه ریزی می شود و هر قدر تقید او به این ظواهر بیشتر باشد، ارزش بیشتری دارد.

در جانب دیگر، جاهلانی قرار دارند که با ادعای وصول به باطن، از تعبد به ظاهر شرع، بالمره شانه خالی کرده و یله و رها به ارضاء هواهای نفسانی خود به نام سیر و سلوک می پردازند.